

**POROZUMIENIE
NA RZECZ INTELIGENTNEJ SPECJALIZACJI POMORZA
Z OBSZARU**

Technologie interaktywne w środowisku nasyconym informacyjnie

zawarte w Gdańsku w dniu 28 stycznia 2016 roku pomiędzy:

Województwem Pomorskim z siedzibą w Gdańsku, przy ulicy Okopowej 21/27 (80-810 Gdańsk), posiadającym numer NIP: 583- 31-63-786, REGON: 191674836, reprezentowanym przez:

Mieczysława Struka - Marszałka Województwa Pomorskiego,
Ryszarda Świlskiego - Członka Zarządu Województwa Pomorskiego,
zwanym dalej „**Województwem**”

oraz

podmiotami identyfikującymi się z Inteligentną Specjalizacją Pomorza (ISP) z obszaru Technologie interaktywne w środowisku nasyconym informacyjnie:

1. ADVA Optical Networking Sp. z o.o., ul. Śląska 35/37, 81-310 Gdynia, NIP: 588-20-37-248, REGON: 192878587, reprezentant: Kazimierz Miotka - Dyrektor
2. Ambient - System Sp. z o.o., ul. Galaktyczna 37, 80-299 Gdańsk, NIP: 584-03-02-220, REGON: 190061698, reprezentant: Bogusław Adamczyk – Wiceprezes Zarządu
3. Asseco Data Systems S.A., ul. Żwirki i Wigury 15, 81-387 Gdynia, NIP: 517-03-59-458, REGON: 180853177, reprezentant: Przemysław Szleter
4. AssisTech Sp. z o.o., ul. Trzy Lipy 3, 80-172 Gdańsk, NIP: 957-10-73-847, REGON: 222095862, reprezentanci: Bartosz Kunka – Prezes Zarządu, Robert Kosikowski – Członek Zarządu
5. Atena Usługi Informatyczne i Finansowe S.A., ul. Rzemieślnicza 7, 81-855 Sopot, NIP: 585-10-07-625, REGON: 190880611, reprezentant: Jacek Szymański - Wiceprezes Zarządu
6. Ateneum - Szkoła Wyższa w Gdańsku, ul. 3 Maja 25A , 80-802 Gdańsk, NIP: 957-08-85-833, REGON: 193055907, reprezentant: Waldemar Tłokiński - Rektor
7. ATLAS-SOLLICH Zakład Systemów Elektronicznych Andrzej Sollich, Rębiechowo, ul. Złota 9, 80-297 Banino, NIP: 584-015-11-23, REGON: 190041336, reprezentant: Andrzej Sollich – Dyrektor/Właściciel

8. Bilander Group Sp. z o.o., al. Zwycięstwa 96/98, 81-451 Gdynia, NIP: 586-22-74-548, REGON: 22155422, reprezentant: Grzegorz Pniewski
9. Black Pearls Advisory Sp. z o.o. Sp. k., al. Grunwaldzka 472, 80-309 Gdańsk, NIP: 584-27-35-288, REGON: 222047426, reprezentanci: Marcin Kowalik - Prezes Zarządu, Dawid Kentzer - Wiceprezes Zarządu
10. BS Sp. z o.o. Sp. k., al. Grunwaldzka 472, 80-309 Gdańsk, NIP: 957-10-66-304, REGON: 221741455, reprezentant: Kamila Marcinkiewicz
11. Damian Karczewski VR ONE, al. Zwycięstwa 96/98, budynek II, biuro D19, 81-451 Gdynia, NIP: 586-22-17-585, REGON: 222117380, reprezentant: Paweł Łażniak - Creative Director
12. DC Edukacja Sp. z o.o., ul. Szymanowskiego 2, 80-280 Gdańsk, NIP: 585-10-00-020, REGON: 190399322, reprezentant: Dariusz Kołodziejczyk – Prezes Zarządu
13. DDS Poland Sp. z o.o., ul. Kielnieńska 58, 80-299 Gdańsk, NIP: 584-25-80-130, REGON: 220203431, reprezentant: Leszek Golonka – Członek Zarządu
14. Elhurt Sp. z o.o., ul. Galaktyczna 35A, 80-299 Gdańsk, NIP: 584-19-56-314, REGON: 191231369, reprezentant: Adam Streng - Prokurent
15. Eskadra Grzegorz Trzeciak, ul. Heliosa 27A/1, 80-180 Gdańsk, NIP: 583-15-78-974, REGON: 221149231, reprezentant: Grzegorz Trzeciak
16. Flextronics International Poland Sp. z o.o., ul. Malinowska 28, 80-310 Tczew, NIP: 593-22-05-967, REGON: 191975704, reprezentant: Maciej Filarecki
17. Fundacja Edukacyjne Centrum Doskonalenia, ul. Trzy Lipy 3, 80-172 Gdańsk, NIP: 584-27-12-672, REGON: 221200096, reprezentanci: Katarzyna Gliniecka, Arkadiusz Wódarczyk
18. Fundacja Gdańsk Global, al. Grunwaldzka 472A, 80-309 Gdańsk NIP: 584-27-28-414, REGON: 221711394, reprezentanci: Małgorzata Ziemkowska – Członek Zarządu, Jake Jephcott – Członek Zarządu
19. Fundacja INTERIZON, al. Grunwaldzka 472, 80-309 Gdańsk, NIP: 957-10-68-390, REGON: 221853817, reprezentanci: Przemysław Szleter - Prezes Zarządu, Marcin Kowalik - Członek Zarządu
20. Fundacja PICTEC, ul. Wiosenna 52, 80-178 Gdańsk, NIP: 583-31-73-833, REGON: 360457960, reprezentanci: Damian Derebecki – Prezes Zarządu, Stanisław Raczyński – Wiceprezes Zarządu
21. Gdańska Fundacja Przedsiębiorczości (Inkubator Starter), ul. Lęborska 3B, 80-386 Gdańsk, NIP: 583-290-74-40, REGON: 220049622, reprezentant: Lucyna Formela

22. Gdański Uniwersytet Medyczny, ul. Marii Skłodowskiej-Curie 3a, 80-210 Gdańsk, NIP: 584-09-55-985, REGON: 288627, reprezentant: Jacek Bigda - Dyrektor Biura Strategii i Współpracy Międzynarodowej
23. Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe M.Dobrowolska Sp. z o.o., sp. k., al. Grunwaldzka 411, 80-306 Gdańsk, NIP: 584-10-00-656, REGON: 190409115, reprezentant: Małgorzata Dobrowolska
24. Gdańskie Zakłady Teleelektroniczne TELKOM-TELMOR Sp. z o.o., ul. Mickiewicza 5/7, 80-425 Gdańsk, NIP: 957-07-53-190, REGON: 191893113, reprezentant: Rafał Bielawski - Prezes Zarządu
25. Integra AV Sp. z o.o., ul.Żytnia 36, 84-100 Żelistrzewo, NIP: 587-16-46-222, REGON: 220517371, reprezentant: Jarosław Patschull - Prezes Zarządu
26. Intel Technology Poland Sp. z o.o., ul. Słowackiego 173, 80-298 Gdańsk, NIP: 957-07-52-316, REGON: 191879099, reprezentant: Krzysztof Jurczyk - Dyrektor ds. Operacyjnych
27. Inter IT Sp. z o.o., al. Zwycięstwa 96/98, 81-451 Gdynia, NIP: 584-26-80-400, REGON: 220838490, reprezentant: Artur Kapała - Prezes Zarządu
28. Jeppesen Poland Sp. z o.o., ul. Arkońska 6, 80-387 Gdańsk, NIP: 584-09-02-894, REGON: 190133021, reprezentant: Rafał Stepnowski – Prezes Zarządu
29. Laboratorium Przetwarzania Obrazu i Dźwięku Sp. z o.o., ul. Trzy Lipy 3, 80-172 Gdańsk , NIP: 957-10-44-076, REGON: 221104168, reprezentant: Marcin Sokół – Dyrektor ds. Badań i Rozwoju - Prokurent
30. Logintegra Sp. z o.o. , ul. Lęborska 3b, 80-386 Gdańsk, NIP: 584-27-28-064, REGON: 221707056, reprezentant: Kacper Warda - Prezes Zarządu
31. Logisfera FI Sp. z o.o., ul. Rzemieśnicza 17/19, 81-855 Sopot, NIP: 585-14-61-407, REGON: 221378888, reprezentant: Marek Pepera - Specjalista ds. Rozpatrywania Roszczeń Ubezpieczeniowych
32. Łączpol Sp. z o.o., ul. Astronomów 9, 80-299 Gdańsk, NIP: 583-00-01-490, REGON: 008049595, reprezentant: Tadeusz Wójcik – Wiceprezes Zarządu
33. Marine Technology Sp. z o.o., ul. Klonowica 37 lok.5, 71-248 Szczecin, NIP: 958-11-97-344, REGON: 191495513, reprezentant: Andrzej Stateczny - Prezes Zarządu
34. Master Telecom Jacek Tomaszewski i Marcin Prochera Sp. J., al. Zwycięstwa 96/98, 81-451 Gdynia, NIP: 958-14-30-616, REGON: 192887209, reprezentant: Krzysztof Drabina - Dyrektor Sprzedaży
35. OKE Poland Sp. z o.o., ul. Heweliusza 11, 80-890 Gdańsk, NIP: 5932877673, REGON: 191812221, reprezentant: Artur Pytlasiński - Prezes Zarządu

36. Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Centrum Techniki Morskiej S.A., ul. Dickmana 62, 81-109 Gdynia, NIP: 584-02-03-601, REGON: 220535280, reprezentanci: Andrzej Kilian - Prezes Zarządu - Dyrektor Naczelny
37. Pegaz Group Sp. z o.o., ul. 3-go Maja 46, 81-743 Sopot, NIP 783-15-77-421, REGON: 634486196, reprezentant: Paweł Rusiński – Prezes Zarządu
38. Platan Sp. z o.o. Sp. k., ul. Platanowa 2, 81-855 Sopot, NIP: 585-13-69-920, REGON: 192 214 373, reprezentant: Wiesław Rybnik - Prezes Zarządu
39. Politechnika Gdańska WETI, ul. G. Narutowicza 11/12, 80-233 Gdańsk, NIP: 584-020-35-93, REGON: 000001620, reprezentant: Henryk Krawczyk - Rektor
40. Polsko - Japońska Akademia Technik Komputerowych, ul. Koszykowa 86, 02-008 Warszawa, NIP: 526-21-60-983, REGON: 010816248, reprezentant: Marek A. Bednarczyk - Dziekan Zamiejscowego Wydziału Informatyki w Gdańsku.
41. Pomorska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. zarządzająca Słupskim Inkubatorem Technologicznym, ul. Obrońców Wybrzeża 2, 76-200 Słupsk, NIP:839-00-29-569, REGON: 770719284, reprezentant: Mirosław Kamiński - Prezes Zarządu
42. Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna sp. z o.o., ul. Władysława IV 9, 81-703 Sopot, NIP: 588-00-19-192, REGON 190315182, reprezentanci: Teresa Kamińska – Prezes Zarządu, Józef Adam Bela – Wiceprezes Zarządu
43. Pomorski Park Naukowo-Technologiczny Gdynia jednostka budżetowa Gminy Miasta Gdynia, al. Zwycięstwa 96/98, 81-451-Gdynia, NIP: 586-21-38-302, REGON: 193112730, reprezentant: Ewa Janczukowicz – Cichosz - Wicedyrektor
44. Pomorskie Centrum Przetwarzania Danych Sp. z o.o., ul. Trzy Lipy 3, 80-172 Gdańsk, NIP: 584-27-04-626, REGON: 221098887, reprezentant: Marek Sajdak - Prezes Zarządu
45. Prometriq Akademia Zarządzania Sp. z o.o., ul. Bohaterów Monte Cassino 15, 81-704 Sopot, NIP: 585-13-42-909, REGON: 191660604, reprezentant: Piotr Szykiewicz-Prezes Zarządu
46. P-SYSTEM Sp. z o.o. Sp. k., ul. Smęgorzyńska 26, 80-298 Gdańsk, NIP: 589-17-57-019, REGON: 192638073, reprezentant: Marek Labuda - Prezes Zarządu
47. Quantum Lab Poland Sp. z o.o., ul. Lęborska 3B, 80-386 Gdańsk, NIP: 527-27-11-433, REGON: 147186775, reprezentant: Bartosz Rychlicki - Prezes Zarządu
48. Sescom S.A., ul. Grunwaldzka 82 , 80-244 Gdańsk, NIP: 957-10-06-288, REGON: 220679145, reprezentant: Sławomir Halbryt

49. Sevenet S.A., ul. Galaktyczna 30A, 80-299 Gdańsk, NIP: 583-22-02-053, REGON: 191368157, reprezentanci: Piotr Serkowski – Wiceprezes Zarządu, Joanna Barczyk – Członek Zarządu ds. Operacyjnych
50. SiGarden S.A., ul. Trzy Lipy 3, 80-172 Gdańsk, NIP: 957-10-02-267, REGON: 220648216, reprezentant: Tomasz Woźniak - Członek Zarządu Dyrektor Finansowy
51. SiLed Sp. z o.o., ul. Benzynowa 19, 83-011 Gdańsk, NIP: 593-231-40-24, REGON: 192356370, reprezentant: Radosław Mioduski - Prezes Zarządu
52. Simex Sp. z o.o., ul. Wielopole 11, 80-556 Gdańsk, NIP: 583-000-03-16, REGON: 001324353, reprezentant: Daniel Smolnicki - Dyrektor Zarządzający
53. SIRC Sp. z o.o., ul. Starowiejska 41-43, 81-363 Gdynia, NIP: 586-22-79-267, REGON: 221760257, reprezentant: Małgorzata Piesiewicz - Prezes Zarządu
54. SmartMedia Sp. z o.o., ul. Migowska 54D, 80-287 Gdańsk, NIP: 957-09-94-350, REGON: 220595000, reprezentant: Bartosz Sobolewski - Prezes Zarządu
55. Solwit S. A., ul. Azymutalna 9, 80-298 Gdańsk, NIP: 584-27-21-091, REGON: 221488370, reprezentant: Leszek Pankiewicz - Prezes Zarządu
56. Sopocka Szkoła Wyższa, ul. Rzemieślnicza 5, 81-855 Sopot, NIP: 585-13-57-934, REGON: 191939223, reprezentanci: Anna Szymczak - Dziekan; Maria Basandowska - Kanclerz
57. SPORTDATA Sp. z o. o., al. Zwycięstwa 96/98, paw. B4, 81-451 Gdynia, NIP: 958-14-20-776, REGON: 871635132, reprezentant: Marek Błazewicz - Prezes Zarządu
58. Sprint S.A., ul. Jagiellończyka 26, 10-062 Olsztyn, NIP: 739-020-41-15, REGON: 001339396, reprezentant: Sławomir Wojtacki - Wiceprezes Zarządu
59. Syrius Group Sp. z o.o., ul. Trzy Lipy 3, 80-172 Gdańsk, NIP: 957-10-82-303, REGON: 363161992, reprezentant: Justyna Grygo
60. TeleMobile Sp. z o.o., al. Zwycięstwa 96/98, 81-451 Gdynia, NIP: 5862275619, REGON:221572923, reprezentant: Marek Łangowski - Prezes Zarządu
61. Uniwersytet Gdański, ul. Jana Bażyńskiego 8, 80-309 Gdańsk, NIP: 584-020-32-39, REGON: 000001330, reprezentant: Stanisław Wrycza
62. VECTOR Sp. z o.o., ul. Krzemowa 6, 81-577 Gdynia, NIP: 584-015-22-46, REGON: 008141770, reprezentant: Agnieszka Schulz
63. Vemco Sp. z o.o., ul. Broniewskiego 3, 81-837 Sopot, NIP: 586-01-03-682, REGON: 190051978, reprezentanci: Grzegorz Szulc - Prezes Zarządu, Longin Kawolski - Wiceprezes Zarządu

64. VOICE LAB Sp. z o.o., al. Grunwaldzka 135A, 80-264 Gdańsk, NIP: 957-10-82-332, REGON: 363175008, reprezentanci: Tomasz Szwelnik - Prezes Zarządu, Jacek Kawalec - Wiceprezes Zarządu
65. Wiran Sp. z o.o., al. Zwycięstwa 96/98, 81 - 451 Gdynia, NIP: PL 958-14-24-107, REGON: 192813079, reprezentant: Maciej Król – Prezes Zarządu
66. Wyższa Szkoła Bankowa w Gdańsku, al. Grunwaldzka 238A, 80-266 Gdańsk, NIP: 583-25-58-844, REGON: 191627386, reprezentant: Anna Kuklińska - Dyrektor ds. Organizacji i Rozwoju
67. Young Digital Planet S.A., ul. Łużycka 3c, 81-537 Gdynia, NIP: 584-23-19-940, REGON: 191604534, reprezentanci: Konrad Pancewicz – Prezes Zarządu, Dariusz Bożeński – Członek Zarządu
68. 3City Electronics Sp. z o.o., ul. Abrahama 1A lok. 5.02-5.05, 80-307 Gdańsk, NIP: PL 957-10-68-697, REGON: 221864608, reprezentant: Zbigniew Niemcunowicz - Prezes Zarządu

**zwanymi dalej „Partnerstwem”
zwanymi dalej łącznie „Stronami”**

Preambuła

W trosce o rozwój województwa pomorskiego i regionalnych specjalizacji wybranych w ramach Konkursu na wybór Inteligentnych Specjalizacji Pomorza oraz mając w szczególności na uwadze:

- wykorzystanie potencjałów obszaru: Technologie interaktywne w środowisku nasyconym informacyjnie; stanowiących jedną z Inteligentnych Specjalizacji Pomorza,*
- potrzebę koncentrowania zasobów na najbardziej perspektywicznych kierunkach rozwoju gospodarczego województwa pomorskiego jakimi są Inteligentne Specjalizacje Pomorza,*
- konieczność zacieśniania współpracy pomiędzy gospodarką, nauką i administracją,*
- realizację ustaleń Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 oraz regionalnych programów strategicznych,*
- potrzebę wypełnienia warunku ex-ante uruchomienia środków finansowych w ramach nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2014-2020, w szczególności w zakresie wsparcia projektów badawczo-rozwojowych oraz rozwoju infrastruktury badawczej, oraz respektując obowiązujące w ramach nowej perspektywy finansowej zasady i wymagania,*

Strony przyjmują niniejsze Porozumienie i uzgadniają, co następuje:

§ 1

Funkcje Porozumienia

Porozumienie zawarte zostaje w celach, które wynikają z treści Preambuły, rozumianych w szczególności jako:

1. uzgodnienie celów rozwoju Inteligentnej Specjalizacji Pomorza, jej zakresu przedmiotowego oraz priorytetowych kierunków badawczych, odnoszących się do problemów badawczych, których rozwiązanie jest kluczowe dla rozwoju danej specjalizacji;
2. określenie, na podstawie deklaracji Zarządu Województwa Pomorskiego, zasad i form wsparcia przedsięwzięć przyczyniających się poprzez rozwój unikalnych technologii, produktów i usług, do rozwoju Inteligentnej Specjalizacji Pomorza, m.in. w oparciu o projekty badawczo-rozwojowe;
3. określenie, na podstawie deklaracji Zarządu Województwa Pomorskiego, zasad i form wsparcia poprawiających warunki ramowe dla rozwoju specjalizacji, w tym poprzez promowanie i priorytetowe traktowanie uzgodnionych przedsięwzięć o oddziaływaniu horyzontalnym, przynoszących istotne korzyści całej specjalizacji;
4. zintensyfikowanie i pogłębienie współpracy na rzecz rozwoju Inteligentnej Specjalizacji Pomorza, w szczególności pomiędzy przedsiębiorcami a podmiotami reprezentującymi sektor nauki w przedmiocie wspólnego rozwijania unikalnych technologii, produktów, usług, a także pomiędzy nimi a jednostkami samorządu terytorialnego.

§ 2

Umocowanie Stron

1. Strony niniejszego Porozumienia precyzują, iż:
 - a) Zarząd Województwa Pomorskiego, działający w imieniu Województwa, podejmuje uzgodnienia w sprawach, o których mowa w § 6-8, działając w granicach kompetencji, które zostały mu powierzone jako Instytucji Zarządzającej dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, a w pozostałych sprawach w granicach kompetencji organu wykonawczego Samorządu Województwa, wynikających z odpowiednich przepisów prawa.
 - b) Partnerstwo podejmuje uzgodnienia działając w granicach kompetencji wynikających z właściwych dla niego przepisów prawa oraz w oparciu o uzgodnienia wynikające ze strategii i planu działania, które zostały potwierdzone listem intencyjnym na etapie składania aplikacji do Konkursu na wybór Inteligentnych Specjalizacji Pomorza, a także dalszych wspólnych uzgodnień, poczynionych przez podmioty identyfikujące się z ISP.
2. Strony postanawiają, że każdy podmiot, prowadzący działalność na obszarze województwa pomorskiego oraz identyfikujący się z obszarem i celami danej specjalizacji, o których mowa w § 3, 4 oraz 5, a także działaniami służącymi jej rozwojowi, może przystąpić do Porozumienia.
3. Przystąpienie do Porozumienia, po dacie podpisania niniejszego Porozumienia, jest możliwe dla nowych podmiotów i następuje poprzez złożenie do Zarządu Województwa Pomorskiego za pośrednictwem Rady, o której mowa w § 10, podpisanej Deklaracji przystąpienia do Porozumienia. Wzór Deklaracji stanowi załącznik nr 1 do niniejszego Porozumienia. Do momentu ukonstytuowania się Rady, o której mowa w § 10, przystąpienie nowych podmiotów do Porozumienia następuje poprzez złożenie podpisanej Deklaracji do Zarządu Województwa Pomorskiego.
4. Strony postanawiają, że w przypadku podpisania przez nowy podmiot Deklaracji przystąpienia do Porozumienia, stanie się on stroną niniejszego Porozumienia, co oznacza, że akceptuje treść niniejszego Porozumienia.

§3

Definicja specjalizacji

Inteligentna Specjalizacja Pomorza w obszarze Technologie interaktywne w środowisku nasyconym informacyjnie obejmuje rozwój następujących produktów, usług i technologii w zakresie:

- a) multimodalne interfejsy człowiek-maszyna;
- b) systemy wbudowane dla przestrzeni inteligentnych, Internet rzeczy;
- c) przesył danych, bazy danych, bezpieczeństwo danych, przetwarzanie wielkich danych;
- d) inżynieria kosmiczna i satelitarna.

§4

Cele specjalizacji

1. Głównym celem Inteligentnej Specjalizacji Pomorza w obszarze Technologie interaktywne w środowisku nasyconym informacyjnie jest zbudowanie i wzmocnienie międzynarodowej konkurencyjności¹ i przyspieszenie tempa wzrostu przedsiębiorstw sektora ICT województwa pomorskiego poprzez realizację prac badawczo-rozwojowych oraz budowanie potencjału intelektualnego dla kreowania innowacyjnych produktów i usług w obszarze technologii interaktywnych w środowisku nasyconym informacyjnie.
2. Cel główny zostanie zrealizowany poprzez następujące cele operacyjne (szczegółowe):
 - a) rozwój i komercjalizacja systemów, aplikacji i komponentów z obszaru IS;
 - b) rozwój współpracy wiodących regionalnych, krajowych i światowych ośrodków akademickich i naukowych z powstającymi bądź już obecnymi w regionie firmami (integracja podmiotów zainteresowanych rozwojem IS);
 - c) przyciąganie talentów spoza regionu i kraju (tzw. talent pool);
 - d) wykształcenie specjalistycznych kadr (zarówno naukowców jak i inżynierów);
 - e) wzmocnienie MSP w procesie komercjalizacji nowych rozwiązań;
 - f) rozwój wyspecjalizowanej infrastruktury badawczo-rozwojowej dla specjalizacji;
 - g) rozwój wyspecjalizowanych usług wsparcia dla rozwoju specjalizacji, w tym w zakresie akceleracji i finansowania nowych przedsięwzięć innowacyjnych, sieciowania i animowania współpracy między firmami, ośrodkami B+R i administracją oraz promowania umiędzynarodowienia i ekspansji zagranicznej.

§5

Zakres przedmiotowy specjalizacji

Zakres przedmiotowy Inteligentnej Specjalizacji Pomorza w obszarze Technologie interaktywne w środowisku nasyconym informacyjnie, zdefiniowano w szczególności przez pryzmat kluczowych segmentów rynku, które leżą w obszarze zainteresowania podmiotów prowadzących działalność związaną z przedmiotem specjalizacji oraz problemów, w szczególności technologicznych, koniecznych do rozwiązania w związku z wprowadzaniem na te rynki nowych bądź udoskonalonych produktów lub usług. Zakres ten jest następujący:

1. Multimodalne interfejsy człowiek-maszyna, w tym:

¹ Mierzonej dynamiką sprzedaży w szczególności na rynki zagraniczne.

- a) techniki komunikacji człowiek-maszyna przy pomocy mowy, gestów, czy też emocji i myśli;
- b) rozwój systemów typu wearables (systemy komputerowe noszone przez człowieka na sobie i integrujące różnorodne funkcje);
- c) prace nad budowaniem systemów sensorowych pozwalających na komunikację z maszyną;
- d) technologie i interfejsy stosowane w medycynie, profilaktyce, rehabilitacji i diagnostyce.

2. Systemy wbudowane dla przestrzeni inteligentnych, Internet rzeczy, w tym:

- a) technologie i systemy automatyzowania, diagnozowania, monitorowania różnych środowisk (dom, samochód, miasto, port itp.);
- b) internet rzeczy, w tym: inteligentne komponenty sieci, rozwiązania umożliwiające tworzenie usług dla sieci nowej generacji (m.in. 5G), komponenty sieci semantycznych (ang. Semantic Web, Linked Data);
- c) rozwiązania sprzętowo – programowe i systemy wbudowane w zakresie zdalnego zarządzania poborem mocy oraz wydajnością pojedynczych komponentów i platform komputerowych w tym serwerów;
- d) rozwiązania w zakresie bezpieczeństwa; bezpieczeństwo danych przesyłanych między urządzeniami w ramach IoT;
- e) rozwiązania w zakresie zdalnego zarządzania i optymalizacji procesów;

3. Przesył danych, bazy danych, bezpieczeństwo danych, przetwarzanie wielkich danych, w tym:

- a) efektywne metody gromadzenia, kompresji, weryfikacji, a także przetwarzania (data mining, big data, cloud computing) i analizy danych;
- b) technologie przesyłu danych (w tym poprzez sieci telekomunikacyjne);
- c) technologie analizy danych przy pomocy centrów przetwarzania danych i zaawansowanych wirtualnych baz danych;
- d) metody sztucznej inteligencji, uczenia maszynowego (ang. machine learning), z wykorzystaniem systemów rozproszonych, przetwarzania równoległego i wirtualizacji;
- e) rozwiązania i technologie zapewniające bezpieczeństwo infrastruktury oraz przechowywania, przetwarzania, przesyłu i transmisji danych, w tym szyfrowania i kryptografii;
- f) optymalizacja procesów powiązanych z gromadzeniem, przetwarzaniem i analizą danych (zużycie energii, prędkość działania, dostępność, itp.);
- g) bezpieczeństwo danych i systemów;
- h) przetwarzanie różnych rodzajów danych, w tym graficznych (obrazy), dźwiękowych, fizycznych (pochodzących z badania temperatury, wilgotności, itp.).

4. Inżynieria kosmiczna i satelitarna

- a) oprogramowanie, układy elektroniczne i systemy w obszarze ICT, związane z rozwojem i zastosowaniem systemów obserwacji i nawigacji satelitarnej;
- b) rozwój i wykorzystanie technik satelitarnych w monitoringu i bezpieczeństwie;
- c) technologie rolnictwa precyzyjnego.

§6

Zasady dostępu do finansowania ze środków funduszy strukturalnych objętych warunkiem ex-ante w zakresie inteligentnych specjalizacji

1. Zgodnie z warunkiem ex-ante, o którym mowa w Umowie Partnerstwa², o dofinansowanie ze środków z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej przeznaczonych na wsparcie projektów badawczo-rozwojowych (B+R) oraz rozwój infrastruktury badawczej mogą ubiegać się wyłącznie projekty wpisujące się w obszary inteligentnych specjalizacji.
2. Zgodnie z niniejszym Porozumieniem, warunek ten będzie spełniony w przypadku projektów, których przedmiot oraz efekty będą łącznie zachowywać zgodność z definicją i zakresem przedmiotowym Inteligentnej Specjalizacji Pomorza, o których mowa w § 3 i 5.
3. W przypadku Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, wpisywanie się w obszar Inteligentnych Specjalizacji Pomorza stanowi formalne i obligatoryjne kryterium dostępu do środków, które uruchamiane będą zgodnie ze Szczegółowym Opiszem Osi Priorytetowych (SzOOP) Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, w ramach Osi Priorytetowych (OP);
 - a) OP 1: Komercjalizacja wiedzy, Działanie 1.1 „Ekspansja przez innowacje”;
 - b) OP 1: Komercjalizacja wiedzy, Działanie 1.2. „Transfer wiedzy do gospodarki”;
 - c) OP 2: Przedsiębiorstwa, Działanie 2.2. „Inwestycje profilowane” w zakresie typu projektu: inwestycje w przedsiębiorstwach służące poszerzeniu rynków zbytu lub palety oferowanych produktów/usług albo znaczącej poprawie ich jakości w sektorach wpisujących się w obszary inteligentnych specjalizacji.
4. Wypełnienie ww. kryterium będzie weryfikowane przez Instytucję Zarządzającą Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, w sposób określony w ust.2 niniejszego paragrafu.

§7

Priorytetowe kierunki badawcze

1. Priorytetowe kierunki badawcze, o których mowa w ust.3 poniżej, stanowią podstawę interpretacji i stosowania preferencji przyjętej w Regionalnym Programie Operacyjnym dla Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 w ramach Osi Priorytetowej 1, przekładającej się na strategiczne kryteria wyboru projektów³ i oznaczającej dodatkowe punkty przyznawane w ramach procedury oceny i wyboru projektów do dofinansowania.
2. Priorytetowe kierunki badawcze wraz z zakresem przedmiotowym specjalizacji, o którym mowa w § 5, będą stanowić podstawę do sformułowania zagadnień badawczych, które w dalszej kolejności będą zgłaszane przez Województwo do listy Regionalnych Agend Naukowo – Badawczych, w ramach których zostanie ogłoszony

² Umowa Partnerstwa - Umowa Partnerstwa (UP) jest dokumentem określającym strategię interwencji funduszy europejskich w ramach trzech polityk unijnych: polityki spójności, wspólnej polityki rolnej (WPR) i wspólnej polityki rybołówstwa (WPRyb) w Polsce w latach 2014-2020. Instrumentami realizacji UP są krajowe programy operacyjne (KPO) i regionalne programy operacyjne (RPO). Dokumenty te wraz z UP tworzą spójny system dokumentów strategicznych i programowych na nową perspektywę finansową. Treść umowy znajduje się na stronie http://www.mir.gov.pl/media/2713/Umowa_Partnersstwa_21_05_2014.pdf

³ Uchwała Zarządu Województwa Pomorskiego nr 1253/98/15 z dnia 10 grudnia 2015 roku.

konkurs finansowany z poddziałania 4.1.2 Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój.

3. Strony uzgadniają następujące priorytetowe kierunki badawcze:
 - a) Technologie i interfejsy człowiek-maszyna w zakresie komunikacji przy pomocy mowy, gestów, emocji i myśli, w tym: w medycynie, profilaktyce, rehabilitacji i diagnostyce.
 - b) Systemy i elementy elektroniki noszonej (wearables).
 - c) Systemy wbudowane w tym Internet rzeczy dla inteligentnych przestrzeni miejskich.
 - d) Technologie i metody analizy, gromadzenia, przetwarzania oraz zabezpieczania danych w tym przy pomocy centrów przetwarzania danych i zaawansowanych wirtualnych baz danych.
 - e) Metody sztucznej inteligencji oraz uczenia maszynowego (ang. machine learning), w tym z wykorzystaniem systemów rozproszonych, przetwarzania równoległego i wirtualizacji.
 - f) Rozwój i wykorzystanie technik satelitarnych w monitoringu i bezpieczeństwie.
4. Rada, o której mowa w § 10, dokona przeglądu i weryfikacji ww. priorytetowych kierunków badawczych, w terminie do 3 miesięcy od daty podpisania niniejszego Porozumienia. Wynik weryfikacji, o której mowa w zdaniu poprzedzającym, będzie stanowił podstawę do zmiany niniejszego Porozumienia, zgodnie z procedurą określoną w § 14.

§ 8

Przedsięwzięcia horyzontalne

1. Przedsięwzięcia horyzontalne rozumiane są jako projekty lub grupy projektów, które oprócz ogólnych warunków i kryteriów wyboru projektów do dofinansowania w ramach określonych źródeł finansowania, spełniają następujące warunki dodatkowe:
 - a) cechują się istotnym oddziaływaniem gospodarczym i leżą w długofalowym interesie znaczącej liczby partnerów aktywnych w obszarze ISP, przede wszystkim z punktu widzenia przyszłych możliwości rozwoju obszaru;
 - b) wynikają z uzgodnionej przez Partnerstwo analizy potencjałów i barier rozwoju w obszarze ISP;
 - c) jasno definiują cele i oczekiwane efekty oraz mają poparcie Partnerstwa;
 - d) angażują w ich przygotowanie lub realizację, co do zasady więcej niż jeden podmiot (przyjmując, że im większa liczba zaangażowanych podmiotów, tym silniejszy dowód na „horyzontalność” projektu), zapewniając w maksymalnym możliwym stopniu udział środków prywatnych.
2. W ramach Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego, o których mowa w § 6 ust.3, wobec uzgodnionych przez Strony przedsięwzięć horyzontalnych, spełniających wymogi o których mowa w ust.1 powyżej, będą stosowane preferencje przekładające się na tzw. strategiczne kryteria wyboru projektów i oznaczające dodatkowe punkty przyznawane w ramach procedury oceny i wyboru projektów do dofinansowania.
3. Uzgodnione w ramach niniejszego Porozumienia przedsięwzięcia horyzontalne, kwalifikujące się do dofinansowania z poziomu krajowego, będą wspierane przez Województwo, w tym poprzez negocjowanie ze stroną rządową tzw. Kontraktu

- Terytorialnego oraz poprzez inne tryby uzgadniania priorytetów regionalnych na poziomie centralnym.
4. Województwo będzie wspierało, w granicach swoich kompetencji, przedsięwzięcia horyzontalne uzgodnione w ramach niniejszego Porozumienia, kwalifikujące się do dofinansowania na poziomie Unii Europejskiej, w szczególności w ramach programu Horyzont 2020.
 5. Partnerstwo wyraża intencję współdziałania przy przygotowaniu i realizacji projektów horyzontalnych, o których mowa w ust.1.
 6. Warunkiem przyznania dodatkowych punktów w ramach procedury oceny i wyboru projektów do dofinansowania w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego jest przedłożenie odpowiedniego projektu lub projektów w kształcie zgodnym z uzgodnionym przez Strony opisem kluczowych parametrów przedsięwzięcia. Wzór opisu kluczowych parametrów przedsięwzięcia horyzontalnego stanowi załącznik nr 2 do niniejszego Porozumienia.
 7. Z zastrzeżeniem ust.8 poniżej, Partnerstwo deklaruje wolę przygotowania i uzgodnienia przedsięwzięć horyzontalnych m.in. w następujących obszarach tematycznych:
 - a) infrastruktura badawczo-rozwojowa;
 - b) infrastruktura kształcenia o profilu praktycznym;
 - c) przygotowanie programów kształcenia;
 - d) wyspecjalizowane usługi wsparcia, w tym w zakresie internacjonalizacji;
 - e) prace badawczo-rozwojowe w zakresie banków danych;
 - f) prace badawczo-rozwojowe w zakresie rozwiązań smart city w modelu rozwojowym.
 8. Strony deklarują, że prace prowadzące do przygotowania i uzgodnienia kolejnych przedsięwzięć horyzontalnych realizowane będą systematycznie w trybie roboczym z udziałem przedstawicieli interesariuszy poszczególnych przedsięwzięć oraz przedstawicieli Województwa. Uzgodnione przedsięwzięcia horyzontalne będą stanowić integralną część Porozumienia, jako załączniki do niego. Wprowadzanie kolejnych przedsięwzięć horyzontalnych do Porozumienia następować będzie w trybie właściwym dla jego rewizji, określonym w § 14.

§ 9

Deklaracje stron w zakresie współpracy w innych obszarach tematycznych

1. Strony uznają za celowe nawiązanie systematycznej współpracy przy konstruowaniu produktów kapitałowych w ramach instrumentów finansowych, które będą dostępne w Województwie Pomorskim w latach 2014-2020. Strony za korzystne uznają wypracowanie rozwiązań, które umożliwiłyby wprowadzenie na rynek produktów kapitałowych dedykowanych obszarom tematycznym Inteligentnych Specjalizacji Pomorza, w tym, w szczególności poprzez wypracowanie założeń i parametrów dla dedykowanych produktów kapitałowych. Instrumenty finansowe, o których mowa w niniejszym paragrafie, nie są instrumentami finansowymi w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 94 z późn. zm.).
2. Strony uznają za właściwe nawiązanie systematycznej współpracy przy kształtowaniu kierunków interwencji Samorządu Województwa realizowanych w latach 2014-2020 za pośrednictwem przedsięwzięcia strategicznego *Invest In Pomerania*, w celu

zwiększenia potencjału ISP poprzez przyciąganie i lokowanie w województwie pomorskim inwestycji wzmacniających kluczowe dla niej przewagi konkurencyjne, w tym także odpowiednich reinwestycji.

3. Strony uznają za właściwe nawiązanie systematycznej współpracy przy planowaniu i wdrażaniu działań, które w latach 2014-2020 będą realizowane przez Samorząd Województwa za pośrednictwem przedsięwzięcia strategicznego *Broker Eksportowy*. W szczególności, podmioty reprezentujące Partnerstwo deklarują przedstawienie propozycji działań, uwzględniając preferowane instrumenty promocyjne oraz kierunki geograficzne, które mogłyby istotnie wzmocnić potencjał eksportowy ISP, stanowiąc jednocześnie integralny element kompleksowych działań promocyjnych, realizowanych poprzez ww. przedsięwzięcie.
4. Strony uznają za celowe nawiązanie ściślejszej i systematycznej współpracy przy wdrażaniu działań na rzecz modernizacji systemu kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym, które w latach 2014-2020 będą realizowane w Województwie Pomorskim w ramach przedsięwzięcia strategicznego pod nazwą *Kształtowanie sieci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych uwzględniającej potrzeby subregionalnych i regionalnego rynków pracy*.

§ 10

Zasady współpracy na rzecz specjalizacji

1. W celu systematycznego współdziałania na rzecz rozwoju Inteligentnej Specjalizacji Pomorza, jak również na potrzeby efektywnej współpracy z Województwem przy wdrażaniu niniejszego Porozumienia, w ramach Partnerstwa powołuje się Radę Inteligentnej Specjalizacji, zwaną dalej „Radą”.
2. Rada, która reprezentuje Partnerstwo powoływana jest przez sygnatariuszy niniejszego Porozumienia w terminie 60 dni kalendarzowych od daty podpisania niniejszego Porozumienia w uzgodnieniu z Marszałkiem Województwa Pomorskiego i liczy maksymalnie 10 reprezentatywnych członków, z czego:
 - a) co najmniej 6 przedstawicieli przedsiębiorstw reprezentatywnych dla specjalizacji;
 - b) maksymalnie 4 przedstawicieli sektora nauki i instytucji otoczenia biznesu, w tym klastrów, reprezentatywnych dla specjalizacji.
3. Do kompetencji Rady należy m.in. uchwalanie wniosku o rewizję niniejszego Porozumienia z inicjatywy Partnerstwa na rzecz Inteligentnej Specjalizacji Pomorza, w tym przedkładanie Województwu wniosku o uzgodnienie i włączenie do Porozumienia przedsięwzięcia horyzontalnego.
4. Partnerstwo zobowiązane jest do stworzenia regulaminu funkcjonowania Rady, który określi szczegółowy tryb jej działania, w tym zasady przewodnictwa, dokonywania zmian w składzie Rady oraz tryb podejmowania przez nią decyzji. Regulamin, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, przyjęty zostanie na pierwszym posiedzeniu Rady.
5. Propozycję składu Rady oraz regulamin jej funkcjonowania Partnerstwo uzgodni z Marszałkiem Województwa Pomorskiego.

§ 11

Status i funkcje Porozumienia oraz charakter zobowiązań Stron

1. Niniejsze Porozumienie ma charakter intencyjny i wyraża zgodną wolę współdziałania Stron.

2. Zobowiązania wynikające z niniejszego Porozumienia po stronie Województwa nie są tożsame z decyzją o udzieleniu dofinansowania projektom, które będą ubiegały się o dofinansowanie w oparciu o niniejsze Porozumienie, a po stronie podmiotów tworzących Partnerstwo nie są tożsame ze zobowiązaniem do złożenia wniosku aplikacyjnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, bądź innych programów lub źródeł finansowych w odniesieniu do tych projektów, ani też nie mogą być odczytywane jako zobowiązanie do ponoszenia jakichkolwiek obciążeń finansowych przez Partnerstwo.

§ 12

Klauzule zabezpieczające

1. Niniejsze Porozumienie zawierane jest z zastrzeżeniem nadrzędności zasad, procedur i wymogów z wynikających z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 oraz dokumentów określających jego system realizacji, jak również dokumentów odnoszących się do innych źródeł finansowania, nad jego postanowieniami.
2. Realizacja wszelkich ustaleń wynikających z niniejszego Porozumienia będzie warunkowana ich zgodnością z aktualnym kształtem Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 oraz innych źródeł finansowania, jak również dokumentów szczegółowych, określających ich systemy realizacji.
3. Strony będą podejmować systematyczne działania, włącznie z rewizją niniejszego Porozumienia, mające na celu zapewnienie jego zgodności z dokumentami, o których mowa w punkcie poprzedzającym.
4. Wszystkie przedsięwzięcia horyzontalne wypracowane w oparciu o niniejsze Porozumienie będą musiały spełnić kryteria formalne oraz merytoryczne związane z danym źródłem finansowania.

§ 13

Monitoring

Podmioty zawierające Porozumienie deklarują wolę współpracy w pozyskiwaniu informacji i danych niezbędnych do monitorowania stanu rozwoju Inteligentnej Specjalizacji Pomorza z obszaru Technologie interaktywne w środowisku nasyconym informacyjnie, w tym wolę wypełniania i udostępniania kwestionariuszy ankiet monitorujących i ewaluacyjnych. Realizacja monitoringu będzie przebiegać w cyklach, co do zasady, trzyletnich. System monitoringu obejmuje następujące narzędzia:

- a) analizę statystyczną bazującą na danych statystycznych i stanowiącą podstawę oceny zmian społeczno-gospodarczych zachodzących w regionie i jego otoczeniu, w tym w szczególności benchmarkingu województwa pomorskiego na tle innych regionów kraju i Europy;
- b) analizę realizacji Porozumień na rzecz Inteligentnych Specjalizacji Pomorza obejmującą monitorowanie zmian zachodzących w wyniku realizacji działań uzgodnionych w ramach Porozumień oraz wdrażanie postanowień wynikających z Porozumień, w tym w szczególności realizację projektów horyzontalnych;
- c) badanie jakościowe interesariuszy ISP (wywiady indywidualne i grupowe), którego celem jest wykonanie pogłębionego przeglądu i oceny zachodzących zmian w zakresie ISP;

- d) panel weryfikacji strategicznej, którego zadaniem jest analiza danych uzyskanych w toku prac w zakresie wyżej wymienionych narzędzi oraz wyjaśnienie osiągniętych efektów i ich przyczyn oraz sformułowanie rekomendacji.

§ 14

Rewizja

1. Z wnioskiem o zmianę postanowień Porozumienia może wystąpić każda ze Stron w dowolnym czasie, z zastrzeżeniem, że z wnioskiem o podjęcie renegocjacji występuje w imieniu Województwa - Zarząd Województwa Pomorskiego, a po stronie Partnerstwa – Rada, o której mowa w § 10.
2. Wniosek o podjęcie renegocjacji powinien wskazywać zakres proponowanej rewizji Porozumienia wraz z uzasadnieniem.
3. W szczególności, podjęcia renegocjacji prowadzących do rewizji Porozumienia wymagają zmiany polegające na uzupełnieniu go o przedsięwzięcia horyzontalne.

§ 15

Postanowienia końcowe

1. Porozumienie wchodzi w życie z dniem jego podpisania przez Strony i zostaje zawarte na okres 3 lat od daty jego podpisania.
2. W terminie 6 miesięcy przed upływem okresu obowiązywania niniejszego Porozumienia, Strony dokonają wspólnej oceny dotychczasowej współpracy oraz podejmą decyzję co do przedłużenia okresu obowiązywania Porozumienia.
3. Wszelkie zmiany Porozumienia wymagają formy pisemnej, pod rygorem nieważności.
4. Strony - Sygnatariusze niniejszego Porozumienia zgodnie postanawiają, że oryginał Porozumienia będzie przechowywany u Depozytariusza. Depozytariusz przekaze Sygnatariuszom kopie niniejszego Porozumienia.
5. Obowiązki Depozytariusza powierza się Województwu Pomorskiemu.
6. Sygnatariusz przestaje być stroną Porozumienia z chwilą przesłania skutecznie doręczonego wypowiedzenia do Depozytariusza. Prawa i obowiązki Sygnatariusza wynikające z Porozumienia wygasają z chwilą złożenia przez niego oświadczenia o wypowiedzeniu Depozytariuszowi.
7. Depozytariusz informuje Strony o wszelkich zmianach dotyczących Porozumienia, w szczególności o przystąpieniu do Porozumienia kolejnych Sygnatariuszy oraz wygaśnięciu Porozumienia w stosunku do obecnego Sygnatariusza.

Załącznik nr 1 - Wzór deklaracji przystąpienia do Porozumienia na rzecz Inteligentnej Specjalizacji Pomorza z obszaru Technologie interaktywne w środowisku nasyconym informacyjnie.

Załącznik nr 2 - Wzór opisu kluczowych parametrów przedsięwzięcia horyzontalnego.